ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **D. B.,** nar. X, st. příslušnost X
t. č. bytem X
zastoupen Mgr. Lenkou Hronovou, advokátkou
sídlem Kosmákova 4795/10, Jihlava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2021, č. j. OAM-845/ZA-ZA11-ZA03-2021,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce udával, že je v Turecku utiskován pro svou příslušnost ke kurdské menšině a sympatiím ke

straně HDP. Žalovaný neshledal, že by žalobce mohl v zemi původu pociťovat obavy z pronásledování, a to ani vzhledem k jeho kurdskému původu, neboť žalobce se pouze jednou účastnil demonstrace a jiné problémy v zemi původu neměl. Pokud HDP jako legální a v parlamentu zastoupená strana čelí obtížím, děje se tak v jejích nejvyšších patrech a nikoliv v řadách běžných členů a sympatizantů.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Namítá, že žalovaný se nezabýval tím, jakého tlumočníka ve věci zajišťuje. Výslech žalobce byl proveden za přítomnosti tlumočníka tureckého jazyka. Žalobce již ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že je schopen se dorozumět turecky a kurdsky. To je ovšem nutné vykládat s ohledem na další tvrzené údaje – žalobce je kurdské etnické příslušnosti a mluví tedy kurdsky. Žalobce se domnívá, že při tlumočení došlo k mnohým nepřesnostem, na jejichž základě žalovaný chybně posoudil situaci žalobce. Žalobce byl napaden ze strany turecké policie. Hovořil o tom na svém výslechu, což však není zcela přesně zaznamenáno v protokolu o výslechu.

3. Žalobce je mladý člověk, bez zdravotního omezení, má celou rodinu i majetek v Turecku a neutíká z vlasti z ekonomických důvodů. Žalobce byl v zemi původu napaden a došlo k ublížení na zdraví. Proto zemi původu opustil a s tím i veškeré své jistoty a zázemí. Opuštění země původu může být při jeho případném návratu rovněž přítěží. Žalobce se proto domnívá, že mu měl být udělen azyl dle § 12 zákona o azylu a navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

4. V doplnění žaloby žalobce uvádí, že se Turci ke Kurdům nechovají hezky, mají je za méněcenné a odmítají je při společenském uplatnění. Žalobce se účastnil jedné demonstrace, kterou policie rozháněla obušky a jednou žalobce i udeřili. Lékařskou péči nepotřeboval a odešel domů. Bylo to proto, že žalobce je Kurd a fandí straně HDP.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu. K žalobním námitkám uvádí, že dle poskytnutých údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 13. 10. 2021 výslovně uvedl, že je schopen dorozumět se v jazyce tureckém a kurdském. To plyne i z policejního protokolu o výslechu žalobce ze dne 8. 10. 2021. Proto byl i následně veden pohovor v jazyce tureckém za přítomnosti tlumočnice z jazyka tureckého a žalobce proti tomu neměl námitek. Další úkony ve správním řízení ze dne 10. 10. 2021 tlumočila paní I. Y., která tlumočila i pohovor žalobce dne 13. 10. 2021, který žalobce bez nejmenších výhrad vlastnoručně podepsal a námitky k tlumočení nevznesl. Pro seznámení s informacemi o zemi původu dne 21. 10. 2021 opět bez výhrad žalobce tlumočila do jazyka tureckého paní I. Y. Nikde není zmínka o nějakém nedostatku nebo nespokojenosti žalobce s tlumočením. Žalovaný proto shledává námitky neopodstatněnými a čistě účelovými.

6. Žalobce není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, navíc nebyl v politice významně aktivní. Jednou se účastnil demonstrace v Mardinu, která byla rozehnána obušky. V souvislosti s tím však neměl žádné problémy s policií a ani jinými státními orgány. Aktivitu na jiných politických akcích či mítincích neuvedl. Žalovaný na základě informací

o zemi původu dospěl k závěru, že za těchto skutkových okolností žalobce nečelil v zemi původu pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) a ani mu nehrozí pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný se důkladně věnoval i rozboru situace žalobce v souvislosti s kurdským původem. Navrhuje proto žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.

8. Žaloba **není** důvodná.

9. Žalobce nejprve vznáší v žalobě domněnku, že při tlumočení v průběhu pohovoru k žádosti došlo k mnohým nepřesnostem, neboť pohovor probíhal za účasti tlumočnice v tureckém jazyce a nikoliv v kurdském jazyce.

10. Dle správního spisu žalobce při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 13. 10. 2021 výslovně uvedl, že je schopen se dorozumět turecky a kurdsky. Ve vztahu k těmto jazykům nevyjádřil žádnou preferenci. Žalobci bylo tlumočeno tlumočnicí z jazyka tureckého jak v rámci výslechu na policii v řízení o jeho správním vyhoštění dne 8. 10. 2021 (kde je v protokolu uvedeno, že žalobce žádá o tlumočení do tureckého jazyka), tak v rámci pohovoru dne 13. 10. 2021. Žalobce neměl k tlumočení žádné výhrady či námitky, protokoly bez dalšího podepsal. Seznámení s podklady rozhodnutí dne 21. 10. 2021 bylo opět dle protokolu provedeno na žádost žalobce v tureckém jazyce. I tento protokol žalobce bez námitek podepsal.

11. Z obsahu protokolů dle krajského soudu neplyne, že by v průběhu pohovoru nebo jindy v řízení nastala jakákoliv nestandardní okolnost, na základě které by vyvstaly pochybnosti o tom, že žalobce tlumočení do tureckého jazyka rozuměl. Na položené otázky žalobce odpovídal přiléhavě, nežádal nic doplnit ani jiným způsobem nedal najevo, že by měl o správnosti překladu jakékoliv pochybnosti.

12. V žalobě pak sice obecně tvrdí nepřesnosti při tlumočení, konkrétně však již neuvádí, jaká část výpovědi žalobce byla tvrzenými nepřesnostmi dotčena, resp. která část jeho výpovědi se „ztratila v překladu“. Danou námitku s ohledem na vše uvedené krajský soud shledal nedůvodnou – žalovaný nepochybil, pokud na žádost žalobce provedl pohovor v tureckém jazyce, o kterém žalobce sdělil, že je schopný se jím dorozumět.

13. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že Turci se ke Kurdům nechovají hezky, mají je za méněcenné a odmítají je při společenském uplatnění. Žalobce chce raději žít v jiné zemi než tam. Do ČR přijel za bratrem, který požádal o azyl v červenci ze stejných důvodů.

14. V pohovoru o žádosti žalobce dodal, že v Turecku nebyl dlouhodobě spokojen a chtěl odjet do nějaké jiné země a začít žít nově v ní. Na Kurdy se Turci dívají skrz prsty. Hodně Turků se Kurdů bojí, protože si myslí, že jsou napojení na PKK. Těžko se hledá dobrá a kvalitní práce a všude se člověk setká s opovržením. Například na ulici se s vámi běžný Turek vůbec nechce bavit, jde kolem a přehlíží vás. Žalobce nikdy neměl problémy se zákonem. Při pohovoru o žádosti je to poprvé, co zažil nějaký výslech. Žalobce byl na jedné demonstraci, kde byl v davu, a když ho policie rozháněla, dostal ránu obuškem. Byla to akce na podporu předsedy strany HDP. Bylo to poprvé, co žalobce něco takového zažil.

Při seznámení s podklady rozhodnutí žalobce doložil fotografie podlitiny na stehně levé nohy.

15. Uvedený příběh žalobce a jeho věrohodnost žalovaný v průběhu řízení ani v napadeném rozhodnutí nezpochybňuje. Žalobce má za to, že s ohledem na shrnuté skutečnosti mu v zemi původu hrozí pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu.

16. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, je-li a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování (mimo jiné) z důvodu národnosti nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

17. Za politická práva a svobody dle § 12 písm. a) zákona o azylu se pokládají politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67). Pokud jde o zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, tento pojem je o něco širší, než uplatňování politických práv. Toto ustanovení již nemá svůj původ v Listině, ale přímo v Úmluvě o právním postavení uprchlíků. Lze proto vycházet z výkladu obsaženého v Příručce UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků, podle které *„[z]astávání politických názorů lišících se od názorů vlády není samo o sobě důvodem k nárokování si právního postavení uprchlíka, a žadatel musí prokázat, že skutečně má obavy z pronásledování pro své názory. Předpokladem toho je, že žadatel zastává názory, které nejsou tolerovány ze strany úřadů a které kritizují jejich politiku a metody. Dále to předpokládá, že tyto názory se staly předmětem pozornosti úřadů nebo jsou jimi přisuzovány žadateli*“ (viz bod 80). Zároveň je toto ustanovení třeba vykládat souladně se směrnicí č. 2011/95/EU („kvalifikační směrnice“), která v čl. 10 odst. 1 písm. e) definuje polické názory jako pojem zahrnující *„zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal.“* Podstatné je, zda daná charakteristika nebo forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu v dané zemi původu, a to s ohledem na její charakteristiky.

18. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, na rozdíl od písm. b), nestačí pouze hrozba budoucího pronásledování. Žadatel musí být pronásledován již v momentu, kdy opouští zemi původu. Pronásledováním se podle § 2 odst. 8 zákona o azylu a rovněž dle čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice rozumí především závažné porušení základních lidských práv.

19. Takovému jednání žalobce v zemi původu nečelil. Není pochyb o tom, že žalobce svou účastí na demonstraci na podporu předsedy strany HDP uplatňoval politická práva, zejména svobodu projevu a právo shromažďovací. Tato jediná účast žalobce na demonstraci, která byla dle žalobce rozehnána obušky, a její důsledky – žalobce utrpěl lehké zranění (podlitinu na noze) – nedosahuje takového stupně intenzity, individualizace či systematičnosti, aby je bylo možné označit za pronásledování. Nepředstavuje závažné porušení lidských práv v důsledku jednání cíleného přímo proti žalobci.

20. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dle krajského soudu rovněž řádně zdůvodnil, proč žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

V kontextu tohoto ustanovení je rozhodující, zda žalobci může s přiměřenou pravděpodobností v budoucnosti hrozit pronásledování z důvodu jeho kurdské národnosti a shora zmíněné účasti na demonstraci.

21. Žalovaný se touto otázkou v napadeném rozhodnutí zabýval a dospěl k závěru, že žalobci pronásledování nehrozí. Žalovaný vycházel z výpovědi žalobce, který nikdy nebyl členem žádné politické strany a nebyl v politice významně aktivní. V souvislosti s účastí na demonstraci ani z jiných důvodů neměl poté žádné problémy s policií či státními orgány. Nepoukazoval ani na žádné jiné konkrétní případy špatného zacházení.

22. Žalobce je sympatizantem politické strany HDP. Dle informací shromážděných žalovaným (informace Ministerstva vnitra Velké Británie s názvem Turecko – Lidová demokratická strana HDP ze dne 15. 3. 2021) strana HDP získala v posledních volbách 11,67 % hlasů a 67 mandátů v tureckém parlamentu, má desítky tisíc členů a hlasovalo pro ni 6 milionů občanů. Pokud tato strana čelí obtížím, děje se tak v jejích nejvyšších patrech, nikoliv v řadové členské základně a u neangažujících se členů. Ke zvýšenému zájmu státních orgánů dochází rovněž především u těch příbuzných členů HDP, kteří jsou mediálně či politicky exponovaní nebo významněji aktivní. Žalobce takové charakteristiky nevykazuje a ani nikdo z jeho rodiny není členem strany HDP. Žalobce nikdy nebyl cílem zájmu státních orgánů ani soukromých původců pronásledování. Žalobce proto není osobou, která by s ohledem na svou minulost a informace o zemi původu měla být po návratu do země původu s přiměřenou pravděpodobností pronásledována kvůli své politické činnosti.

23. Problémy kvůli kurdské národnosti žalobce prezentoval ve zcela obecné rovině – Turci se dle žalobce ke Kurdům nechovají hezky, mají je za méněcenné a odmítají je při společenském uplatnění, nechtějí se s nimi bavit na ulici a těžko se hledá dobrá a kvalitní práce.

24. Ze zpráv o zemi původu (situace Kurdů se týká zejména Zpráva britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise v Turecku z října 2019) žalovaný dovodil, že v současné době mají Kurdové v Turecku možnost důstojného života bez omezení či pronásledování. Mohou žít ve všech oblastech Turecka a vykonávat nejrůznější zaměstnání. Dle tureckého ombudsmana v zemi došlo k velkému posunu kupředu, Kurdové mohou studovat na univerzitách v kurdštině, kurdsky se hovoří při soudních procesech, televizní a rozhlasové vysílání probíhá v kurdštině a diskriminace z důvodu etnické příslušnosti je protizákonná. Kurdové mají obdobná práva jako ostatní občané co se týče vzdělání, zaměstnání, bydlení i dalších aspektů každodenního života.

25. Závěry žalovaného dle krajského soudu ve své podstatě odpovídají informacím, ze kterých žalovaný vycházel. Je pravdou, že zatímco někteří aktéři citovaní v dané zprávě jakoukoliv diskriminaci Kurdů vylučují, dle jiných sice ze strany státu k diskriminaci nedochází, avšak na úrovni společnosti může zejména na malých městech, která jsou velmi provládní a nacionalistická, k určitému negativnímu jednání docházet. Ve zprávě se však neobjevují informace o tom, že by se jednalo o systémový problém dosahující úrovně pronásledování.

26. Zejména však žalobce žádnou konkrétní a dostatečně závažnou formu individualizovanou špatného zacházení z důvodu kurdské národnosti v průběhu správního řízení před žalovaným netvrdil. Výpověď žalobce, že pravidelně cestoval za prací hlavně na západ

Turecka a pracoval v Burse, Istanbulu a Izmiru, naopak odpovídá informacím žalovaného, že osoby kurdského původu žijí po celém Turecku a jsou hojně zastoupeny ve větších městech, kde oproti méně rozvinutému východu země častěji naleznou odpovídající pracovní uplatnění.

27. Skutečnost, že samotná kurdská etnicita bez dalšího není v zemi původu žalobce důvodem pronásledování, nakonec vyplývá i z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu. Nelze totiž tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2019 č. j. 2 Azs 75/2019 – 46, ze dne 8. 4. 2021 č. j. 1 Azs 13/2021 – 25, ze dne 3. 3. 2022 č. j. 9 Azs 228/2021 – 26, nebo ze dne 14. 6. 2022, č. j. 6 Azs 118/2022 – 20).

28. Žalovaný proto dle krajského soudu vycházel z aktuálních a relevantních informací o zemi původu, na základě nichž v napadeném rozhodnutí dostatečně podepřel závěr, že účast na jedné demonstraci rozehnané policií a kurdská národnost ve skutkových okolnostech příběhu, který žalobce ve správním řízení prezentoval, nevedou k závěru, že žalobce byl v zemi původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, nebo by v případě návratu mohl být s přiměřenou pravděpodobností pronásledován ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

29. V průběhu jednání zástupkyně žalobce odkázala na rozsudek krajského soudu ve věci bratra žalobce (Mehmet Ali Budak, rozsudkem ze dne 24. 10. 2022, č. j. 34 Az 18/2021 – 56, bylo rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení). Obsah rozsudku je samozřejmě krajskému soudu znám. Platí nicméně, že jak krajský soud, tak zejména žalovaný při určení rozsahu zkoumaných skutečností a potřebných podkladů rozhodnutí vychází zejména z tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu, tj. jeho příběhu tak, jak je v průběhu pohovoru a poté ve správním řízení vylíčen.

30. Bratr žalobce v řízení o mezinárodní ochraně uváděl, že se účastnil mnoha pochodů a sešlostí, při kterých zasahovala policie, že byl několikrát odveden na policejní stanici, vyslýchán, brutálně bit a když už to bylo poněkolikáté, rozhodl se z Turecka odejít. Policie často chodila do jeho restaurace a snažila se vyvolat pocit, že je součástí teroristické organizace. Když za ním naposledy přišli, zaútočili na něj a zranili ho. Tyto problémy s policií měl asi dva roky. Krajský soud tak ve zrušovacím rozsudku zejména uložil žalovanému, aby se výslovně vyjádřil k tomu, zda skutečnosti uváděné bratrem žalobce (opakované zadržení policií a bití) považuje za věrohodné. Teprve poté bude třeba vyhodnotit, zda se jedná o azylově relevantní pronásledování a zda je k dispozici účinná právní ochrana proti takovému jednání.

31. Takový požadavek však ani přiměřeně nelze vztáhnout k příběhu prezentovanému žalobcem, který kromě toho, že byl jednou součástí davu rozehnaného policií v průběhu demonstrace, žádnému obdobnému jednání nečelil (teprve v průběhu jednání před soudem zástupkyně žalobce sdělila, že žalobce byl na více demonstracích, to je však v rozporu s tím, co sám žalobce uváděl ve správním řízení). Žalobce nebyl ani cílem pozornosti policie, státních orgánů, či jiných státních či soukromých potenciálních původců pronásledování a nic nenasvědčuje, že by tomu v případě návratu do země původu mělo být jinak.

32. Obavu, že by opuštění země původu mohlo být pro žalobce přítěží při jeho případném návratu, žalobce v průběhu správního řízení nezmínil. Není tedy pochybením žalovaného, že se touto okolností ve svém rozhodnutí výslovně nezabýval. Ve vztahu k humanitárnímu azylu nebo doplňkové ochraně žalobce v žalobě nic nenamítá. Postačí proto obecně konstatovat, že žalovaný své závěry o neudělení doplňkové ochrany a humanitárního azylu žalobci zdůvodnil dostatečně.

V. Závěr a náklady řízení

33. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

34. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 31. října 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce